

ORZECZNICTWO

BUCHALTERYJNO - PODATKOWE

DWUTYGODNIK

Prenumerata kwartalna 1 zł. 50 gr.

wraz z przesyłką pocztową

Konto P. K. O. Nr. 22.308

Administracja Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR

Dr. EMANUEL ISERZON

Adwokat

Nr. 3 (4)

Warszawa, 1 luty 1937 r.

Rok II

Jakie tranzakcje ulegają zaksięgowaniu?

Saldo kredytowe kasy — Księgowanie towaru wysłanego klientowi do wyboru

Najnowsze wyroki N. T. A. (patrz str. 40)

STANISŁAW ETTINGER

Adwokat

RACHUNKI NIEBANKOWE CUDZOZIEMCÓW W POLSCE

(Ciąg dalszy)

Prowadzenie rachunków bieżących dla cudzoziemców.

Zdaniem naszym, nie należy uważać, że prowadzenie rachunków bieżących dla cudzoziemców zostało w zupełności wykluczone. Przeciwnie — o ile rachunek bieżący ma za podstawę jeden i ten sam tytuł (np. eksport towarów dla zagranicznego odbiorcy), prowadzenie rachunku bieżącego będzie dopuszczalne, a wyprowadzanie sald okresowych nie stanowi w tym wypadku zakazanej kompensaty, lecz jedynie — wynik rachunkowy obliczeń z jednego tytułu. Natomiast prowadzenie rachunku bieżącego np. dla odbiorcy towaru eksportowanego, od którego osoba względnie firma krajowa towar również importuje, jest bez zezwolenia za-

kazane, gdyż w tym wypadku wyprowadzanie salda stanowi kompensatę należności z *rozmaitych tytułów*.

Te same zasady winny być stosowane przy prowadzeniu innego rodzaju rachunków cudzoziemców, np. rachunków otwartych itp.

Zgodnie z powyższym, o ile firma względnie osoba krajowa prowadzi jeden rachunek cudzoziemca z rozmaitych tytułów, to przy prowadzeniu takiego rachunku należy zamykać oddzielnie stronę „Ma” i stronę „Winien”, nie wyprowadzając salda przez potrącenie jednej strony od drugiej, i podawać do bilansu oddzielnie mierzylność u tego samego cudzoziemca jak i jego dług. Można również prowadzić odrębne rachunki dla jednego cudzoziemca z rozmaitych tytułów, jak np. z tytułu importu, eksportu itp., wyprowadzając oddzielnie salda i nie kompensując tych sald między sobą. Również nie wolno potwierdzać cudzoziemcom nadsyłanych przez nich wyciągów z rachunków osób lub firm krajowych w księgach cudzoziemców, w których figuruje wyprowadzone w drodze zakazanego przez prawo dewizowe potrącenia salda, lecz należy potwierdzić jedynie zgodność księgowania poszczególnych pozycji i zastrzec, że wobec obowiązujących przepisów dewizowych dokonanie potrącenia i uwidocznienie w jego księgach firmy krajowej jest niedopuszczalne.

Potrącenia waluty z eksportu.

Należy tu zaznaczyć, że w związku z zakazem kompensaty eksporter nie spełni obowiązku, przewidzianego w § 19 nowego rozporządzenia wykonawczego, zaofiarowania do skupu bankowi dewizowemu waluty eksportowej, o ile przy eksporcie towaru za zaświadczeniem walutowym nie oliaruje dewiz do skupu, wzgl. nie wykaże się otrzymaniem swej należności z rachunku wolnego odbiorcy zagranicznego w banku dewizowym, lecz zaliczy swoje saldo kredytowe u zagranicznego odbiorcy z uprzednich zakończonych transakcyj z tymże odbiorcą. Celem dokonania takiego zaliczenia eksporter winien uprzednio postarać się o zezwolenie Komisji Dewizowej, które będzie mogło być udzielone jedynie wówczas, jeżeli Komisja Dewizowa uzna motywy takiego zaliczenia za gospodarczo usprawiedliwione.

Nie będzie również w zgodzie z przepisami dewizowymi krajowy eksporter, który, posiadając podlegającą obowiązkowi skupu należność u zagranicznego do tawcy, nie ściągnie tej należności i nie zaofiaruje do skupu, lecz mając nawet zezwolenie przywozu, sprowadzi za tę należność towar do kraju bez uprzedniego uzyskania na ten sposób zapłaty zezwolenia Komisji Dewizowej.

Potrącenie kosztów wyłożonych za cudzoziemca.

Nie stanowi zastrzeżonej kompensaty potrącenie z należności, przypadającej cudzoziemcowi, sum, przypadających firmie krajowej z tytułu wypłat, dokonanych za cudzoziemca w kraju, a dozwolonych przez prawo dewizowe. Tak więc, zgodnie z okólnikami Komisji Dewizowej Nr Nr 7 i 40. wolno zapisanym do katastru Izby Handlowo-Przemysłowej przedstawicielom handlowym firm zagranicznych oraz firmom, prowadzącym skład konsygnacyjny na rachunek cudzoziemca, potrącić z należności

cudzoziemca wszelkie sumy wydatkowane z polecenia firmy zagranicznej na pokrycie kosztów, do których regulowania przedstawiciel względnie firma, prowadząca skład konsygnacyjny, są obowiązani na podstawie umowy z reprezentowaną przez nich firmą zagraniczną.

Potrącenie wynagrodzenia.

Również wolno potrącić z należności cudzoziemca przypadające osobie względnie firmie krajowej wynagrodzenie, opierające się na umowie lub zwyczaju, za usługi, świadczone na rzecz cudzoziemca w związku z transakcjami, z których powstała należność dla cudzoziemca. Wolno więc potrącać prowizję, koszty handlowe, wynagrodzenie za pracę itp.

Zachodzi kwestia, czy potrącalna jest należność, przypadająca firmie krajowej od cudzoziemca z innego tytułu niż z tytułu transakcji, z których powstała należność na rzecz cudzoziemca, a więc czy wolno np. potrącić prowizję z tytułu krajowej agentury eksportowej (zakupy) cudzoziemca z należności z tytułu dokonanego zakupu od cudzoziemca na własny rachunek towaru importowego.

W praktyce trudno będzie skłonić cudzoziemca, któremu należeć się będą pieniądze od firmy z tytułu dostarczonego jej towaru, by przysłał dodatkowo sumę, należną jego agentowi, dokonywującemu dla niego zakupów w kraju. Jednakże, biorąc pod uwagę rygorystyczną treść zakazu i konieczność umożliwienia władzom dewizowym kontroli, uznać należy, że do zaksięgowania takiego potrącenia potrzeba uprzedniego zezwolenia Komisji Dewizowej.

Wyjątki od zakazu kompensaty.

Komisja Dewizowa zezwoliła—w drodze wyjątku od zasady ogólnej—na dokonywanie kompensaty, w pewnych szczególnych wypadkach, krajowym zakładom ubezpieczeń oraz koncesjonowanym przedstawicielom spedycyjnym (okólniki Nr 25 i 39).

O ile chodzi o zakłady ubezpieczeń, to jeżeli uprawiają one reasekurację bierną z reasekuratorem zagranicznym na zasadzie wzajemności, tzn. że otrzymując od tego reasekuratora interes zagraniczny do reasekuracji czynnej, mogą bez każdorazowego zezwolenia Komisji Dewizowej wyrównywać wzajemne należności drogą kompensaty, ale tylko w granicach należności od zagranicznego cedenta. Wszelka nadwyżka sald z reasekuracji biernej nad saldami z reasekuracji czynnej może być przez zakład ubezpieczeń bez zezwolenia Komisji Dewizowej wpłaćana na rachunek zablokowany zagranicznych reasekuratorów. Zakłady ubezpieczeń, uprawiające reasekurację czynną, są uprawnione z należności, powstałej z reasekuracji czynnej zagranicznej, regulować bez zezwolenia Komisji Dewizowej zobowiązania, wynikające z prowadzenia reasekuracji czynnej za granicą w granicach dodatniego salda (od 1.I 1956) rzeczywistych wpłat i wypłat reasekuracji czynnej za granicą.

Ponadto zezwolono zakładom ubezpieczeń na prowadzenie w dalszym ciągu księgowania w formie rachunków bieżących, o ile wynikają one ze stosunków reasekuracyjnych czy ubezpieczeniowych między zakładem a zagranicznym reasekuratorem lub cedentem.

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

Ponieważ przytoczone poniżej najświeższej daty wyroki NTA nie zostały dotąd nigdzie ogłoszone, podajemy je w obszerniejszych wyciągach.

32.

JAKIE TRANZAKCJE ULEGAJĄ ZAKSIĘGOWANIU ? CZY TOWARY ZE SKŁADU KONSYGNACYJNEGO ZNALEŻĆ SIĘ WINNY W INWENTARZU ?

Kupiec nie ma obowiązku księgowania w swoich księgach transakcyj dokonywanych bezpośrednio przez reprezentowaną firmę poza prowadzonym przezeń składem konsygnacyjnym tej firmy. — Towary na składzie konsygnacyjnym nie muszą figurować w inwentarzu. Wyrok NTA, 12 listopada 1936, I. rej. 3197/34.

Z uzasadnienia. Istota sporu dotyczy zagadnienia, czy słusznie władze uznały księgi handlowe płatniczki za nieprawidłowe...

Jak to wynika z motywów decyzji I i II instancji, głównym powodem dyskwalifikacji ksiąg handlowych był fakt, iż płatniczka nie przeprowadzała przez księgi handlowe transakcji, dokonanych poza składem konsygnacyjnym bezpośrednio przez firmy zagraniczne, księgując jedynie otrzymaną z tytułu tych transakcyj prowizję na podstawie wyciągów nadsyłanych przez te firmy.

Zgodnie z wywodami skargi Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, iż ten sposób księgowania nie narusza w niczym ani przepisów kodeksu handlowego, ani też zasad prawidłowej księgowości.

W myśl bowiem postanowienia art. 8 kodeksu handlowego obowiązek kupca uwidoczniania w dzienniku zaszczości, a mianowicie operacji handlowych odno-

sić się może z natury rzeczy tylko do transakcji, dokonanych przez kupca w przedsiębiorstwie.

Transakcje natomiast dokonane poza przedsiębiorstwem przez osoby trzecie bez współdziałania płatnika zapisom księgowym w danym przedsiębiorstwie podlegać nie mogą.

Również bez znaczenia dla kwestii oceny prawidłowości ksiąg handlowych jest dalszy powód odrzucenia ksiąg, wysunięty dopiero w decyzji odwoławczej, a mianowicie brak w księdze inwentarzowej wykazu towarów konsygnacyjnych.

Towary bowiem znajdujące się na składzie, a stanowiące własność trzeciej osoby, to jest firmy zagranicznej, nie muszą figurować w księdze inwentarzowej, a to w związku z postanowieniem art. 9 kodeksu handlowego, jeśli, jak to wynika z protokołu badania ksiąg z dnia 10 kwietnia 1933 r., płatniczka posiada specjalne kartoteki dla obrotu ze składem konsygnacyjnego...

Pomowane w wyroku art. 8 i 9 obowiązującego do dnia 1 lipca 1934 r. w województwach centralnych kodeksu francuskiego handlowego mają następujące brzmienie.
Art. 8: *Każdy handlujący obowiązany jest prowadzić dziennik, który wskazywać będzie dzień po dniu jego należności i długi, operacje handlowe, jego negocjacje, przyjęcia i indosy papierów handlowych, wogóle wszelki wpływ i wydatek z jakiegokolwiek tytułu; który podawać też będzie co miesiąc sumę wykładaną na utrzymanie jego do-*

mu: to zaś wszystko niezależnie od innych ksiąg, używanych w handlu, a które nie są konieczne. Art. 9: Obowiązany jest sporządzać co rocznie w podpisem prywatnym inwentarz swego majątku ruchomego i nieruchomości oraz swych należności i długów i kopiować ten inwentarz rok za rokiem w osobnej na to przeznaczonej księdze.

Jak widać z brzmienia tych przepisów, stanowiących podstawę prawną przytoczonego wyżej wyroku NTA, zasady w nich wyrażone nie straciły na aktualności pod rządami obecnie obowiązującego kodeksu handlowego 1934 r.: kodeks ten nie zawiera przepisów co do systemu rachunkowości kupieckiej, lecz odsyła do nauki i praktyki, zaś art. 8 i 9 kodeksu handlowego francuskiego usiłują tylko system księgowości nakreślić i nie są pod tym względem w sprzeczności z dzisiejszym stanem nauki i praktyki księgowości. Toteż wyrok NTA l. rej. 3197/54, jakkolwiek oparty na przepisach kodeksu handlowego francuskiego, pozostaje aktualny i pod rządami kodeksu handlowego 1954.

Księgowość kupiecka obejmuje przedsiębiorstwo względnie przedsiębiorstwa kupca i dlatego nie powinna zawierać przedmiotów majątkowych nienależących do przedsiębiorstwa ani transakcyj poza nim dokonanych. „Księgowość kupiecka, powiada prof. Lulek, jest to system zapisków, wykazujących liczebnie stan majątkowy, dokonane obroty i osiągnięte wyniki przedsiębiorstwa zarobkowego”. (Teoretyczne podstawy księgowości kupieckiej, str. 5).

O ile można się domyślić z uzasadnienia wyroku, chodziło w sprawie o tzw. przedstawiciela zagranicznej firmy i o transakcje, za-

warte przez niego w imieniu tej firmy i na jej rachunek, a nie dotyczące towarów posiadanego składu konsygnacyjnego tejże firmy. Ponieważ tego rodzaju transakcje dotyczą przedsiębiorstwa kupca o tyle tylko, o ile wpływa do jego przedsiębiorstwa prowizja za czynności pośrednictwa, słusznie uznał NTA, że tylko wpływ tej prowizji powinien być uwidoczniiony w księgach kupca.

Kwestię, czy towar otrzymany do sprzedaży komisowej (względnie konsygnacyjnej) winien być umieszczony w inwentarzu komisanta (względnie konsygnatariusza) — była już rozważana przez NTA. NTA w wyroku z dnia 27 kwietnia 1956 r. l. rej. 2270/54 (Orzecznictwo Buchalteryjno - Podatkowe Nr. 1, 1957 r. str. 9, poz. 19) wypowiedział pogląd, że „według zasad buchalterii księga inwentarzowa należy do ksiąg zasadniczych, wobec czego powinna obejmować składniki majątku przedsiębiorcy; towar więc oddany komisantowi do sprzedaży, już z tego powodu nie może być wpisany do księgi inwentarzowej komisanta, że nie stanowi on jego własności, a więc nie wchodzi w skład majątku jego przedsiębiorstwa”. — W omawianym wyroku NTA zajął stanowisko identyczne w odniesieniu do towaru w składzie konsygnacyjnym.

Inne stanowisko zajmuje okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 5 października 1956 r., L.D.V., 8709/1/56 (ob. Orzecznictwo Buchalteryjno-Podatkowe Nr. 1, 1956, str. 11). Okólnik mówi wprawdzie tylko o towarze komisowym, ale prawdopodobnie ma na względzie również towar konsygnacyjny, albowiem nie ma powodu do czynienia różnicy między komisem a konsygnacją — pod omawianym względem.

33.

**SALDO KREDYTOWE KASY
KSIĘGOWANIA ZWROTU TOWARU
WYSŁANEGO KLIENTOWI DO
WYMIANY
KSIĘGOWANIE WYSŁANEGO
KLIENTOWI TOWARU DO WYBORU**

Stwierdzenie w kilku wypadkach kredytowych sald kasy kupca jednostkowego wynikających z wpłacania przez kupca do kasy różnych sum z innych źródeł nie czyni ksiąg handlowych nieprawidłowymi, choćby te wpłaty nie były uwidocznione w dzienniku w odpowiednich datach, lecz jedynie w końcu każdego miesiąca w sumie wynikowej. — Zwrot towaru przesłanego do wymiany wskutek reklamacji i wystanie klientowi towaru do wyboru nie są takimi zdarzeniami, których niezapisanie do dziennika czyniłoby księgi nieprawidłowymi. NTA, 12 listopada, 1936, I. rej. 3611/34.

Z uzasadnienia. W konkretnym wypadku chodzi o przedsiębiorstwo, należące do osoby fizycznej bez ściśle określonego kapitału. Skarżący tak w wyjaśnieniach na protokół badania ksiąg handlowych jak również w odwołaniu wyjaśniał wytknięte przez organ kontrolny różnice co do stanu kasy. W szczególności twierdził skarżący, iż, nie posiadając w przedsiębiorstwie ściśle określonego kapitału, jest zmuszony w okresie złej konjunktury z innych źródeł dokładać do przedsiębiorstwa.

Te doraźne wpłaty, uskuteczniane w ciągu całego miesiąca uwidacznia się następnie w końcu każdego miesiąca uznając jednocześnie osobisty rachunek skarżącego za wpłaconą do przedsiębiorstwa sumę. Zarazem podniósł skarżący w odwołaniu, iż wkładanie do kasy i wycofywanie pewnych sum pieniężnych odbywa się stale i codziennie i dlatego odnotowywanie tych wszystkich manipulacyj w dzienniku obciążałoby niepotrzebną formalistyką całą buchalterię. Protokół

dotatkowego badania ksiąg handlowych z dnia 13 lipca 1933 r. stwierdza, iż co do sum wnoszonych i podnoszonych przez właściciela zawiera szczegóły pomocnicza księga kasjerska, z której to księgi wprowadza się raz na miesiąc do dziennika saldo wynikowe.

Otóż odnośnie do powyższej obrony skarżącego Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, iż przedstawiony w odwołaniu oraz protokule z dnia 15 lipca 1933 r. sposób księgowania sum wpłacanych i wycofywanych przez skarżącego nie narusza przepisów kodeksu handlowego, ani też nie pozostaje w przeczości z zasadami prawidłowej księgowości kupieckiej.

Pod przepis art. 8 kodeksu handlowego, wymieniającego taksatywnie te dane, które muszą być codziennie zapisane w dzienniku, nie można podciągnąć czynności kupca, polegającej właściwie na przełożeniu pieniędzy z jednej kasy kupca do drugiej kasy tej samej osoby.

Zasady zaś prawidłowej księgowości nie przepisują kupcowi jednoosobowemu w przedsiębiorstwie bez ściśle określonego kapitału, aby wpłaty do przedsiębiorstwa, czy też wycofywanie poszczególnych sum z przedsiębiorstwa, zapisywał codziennie w dzienniku. Dokonywanie odnośnych zapisów wpływu i wycofywania w pomocniczej księdze i wprowadzanie miesięcznego wyniku tego wpłacania i wycofywania do dziennika uznać należy za proceder prawidłowy.

Gdy zatem instancja odwoławcza pominięła obronę powyższą skarżącego, przytoczoną celem zwalczenia podniesionej w decyzji Komisji Szacunkowej przyczyny dyskwalifikacji ksiąg, nie rozprawiając się z istotnymi zarzutami, to Najwyższy Trybunał Administracyjny w powyższym postępowaniu dopatrył się istotnej wadliwości ze szkodą dla skarżącego.

Jak to wynika z protokołu ponownego badania ksiąg handlowych z dnia 13 lipca 1933 r. podkreślony w decyzji odwoławczej fakt nieksięgowania wysyłki.

a następnie zwrotu towarów sprowadza się do dwóch wypadków, a mianowicie informacji Nr. 264603 i Nr. 264654 (Bydgoszcz i Mława).

Oдноśnie obu powyższych wypadków płatnik złożył wyjaśnienie w toku postępowania administracyjnego, a mianowicie stwierdził, iż przesyłka z Bydgoszczy (wagi 0.5 kg.) zawierała koszulę zwróconą przez klienta do wymiany, zaś przesyłka z Mławy zawierała zwrot przesłanych klientowi z Bydgoszczy do wyboru kolekcji kalesonów trykotowych. Powyższa obrona skarżącego, poparta korespondencją znajduje potwierdzenie w wynikach dodatkowego badania ksiąg handlowych, a objętych protokołem z dnia 13 lipca 1933 r.

W związku z powyższym uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny, iż zwrot towaru przesłanego do wymiany wskutek reklamacji, jak również wysłanie klientowi towaru do wyboru nie są takimi zdarzeniami, których niezapisanie w dzienniku czyniłoby księgi nieprawidłowymi. Wysłanie bowiem towaru do wyboru nie jest tranzakcją, natomiast przy wymianie towaru sprzedaż pierwotna była księgowana.

Z uwagi na powyższe uznać należało nierozprawienie się z obroną płatnika jako dalszą wadliwość postępowania.

I.

W materii wpływu salda kredytowego kasy na ocenę ksiąg handlowych kupca jednoosobowego wypowiedział się już NTA w wyrokach wcześniejszych: z dnia 12 grudnia 1934 r., l. rej. 9296/31, z dnia 24 stycznia 1936 r., l. rej. 1548/34 i z dnia 5 października 1936 r., l. rej. 6028/34 (OPA, 1936 poz. 1635, 1636 i 1647). W pierwszych dwóch wyrokach NTA wypowiedział pogląd, że okoliczność, iż w księgach handlowych kupca jednoosobowego stwierdzono salda kre-

dytowe na rachunku kasy, pozbawia wprawdzie te księgi cech prawidłowości, jednakże nie może sama przez się uzasadniać pominięcia tych ksiąg jako środka dowodowego. W trzecim wyroku z dnia 5 października 1936 r. NTA zmieniła już zasadniczo swój pogląd, wypowiadając się w tym sensie, że jakkolwiek salda kredytowe na rachunku kasy w księgach kupca jednostkowego stanowią usterkę, jednakże usterka ta nie dyskwalifikuje ksiąg bezwzględnie, lecz w zależności od zasięgu usterki i ilości sprawy. „Inaczej bowiem będzie się ta sprawa przedstawiać np. w wielkim przedsiębiorstwie bankowym, gdzie nie da się prawie pomyśleć tego rodzaju sytuacja, a inaczej—w niewielkim przedsiębiorstwie, prowadzonym przez kupca jednostkowego, który nie zawsze oddziela ściśle zasoby kasowe przedsiębiorstwa od zasobów osobistych, gdzie więc powstanie tzw. salda kredytowego jest możliwe na skutek zwykłego przeoczenia”.

W przypadku, którego dotyczy omawiany wyrok — o ile można wnioskować z uzasadnienia—kupiec jednostkowy wszystkie wypadki wpłacania przez siebie sum z innego źródła i ich wycofywania — uwidaczniał w podręcznej księdze kasowej, a w dzienniku uwidaczniał nie wszystkie „zaszłości”, lecz jedynie sumy wynikowe wyprowadzane w końcu miesiąca z księgi kasowej. NTA uznał tego rodzaju postępowanie za prawidłowe pod kątem widzenia nauki księgowości.

II.

Pogląd NTA na konieczność księgowania takich zdarzeń jak zwrot towaru przesłanego do wymiany wskutek reklamacji i wysłanie klien-

tomi towaru do myboru — ma zasięg większy, niżby można było na pierwszy rzut oka sądzić: pogląd ten jest wynikiem albo prekursorem poglądu już w pewnym stopniu wypowiedzianego (w powołanym wyżej wyroku L. rej. 6028/34

*— że usterka w księgowaniu dyskwalifikuje księgi o tyle tylko, o ile jej zasięg jest aż tak wielki, iż uzasadnia zdyskwalifikowanie księgowości kupca jako do-
wodu.*

Z PRAKTYKI WŁADZ SKARBOWYCH

OFIARY NA POMOC ZIMOWĄ I F.O.N. NIE BĘDĄ POTRĄCANE Z DOCHODU PODLEGĄCEGO OPODATKOWANIU.

Organizacje gospodarcze wystąpiły w swoim czasie do Min. Skarbu z memoriałem, by z dochodów podlegający opodatkowaniu wyłączono kwoty składane dobrowolnie, jako ofiary na Fundusz Obrony Narodowej oraz Obrony Morskiej.

Minister Skarbu, wicepremier Kwiatkowski zakomunikował izbom przemysłowo-handlowym, iż nie może uznać tej tezy, gdyż zgodnie z orzecznictwem N. T. A. charakter kosztów potrącalnych mają jedynie wydatki eksploatacyjne warsztatów pracy. Analogicznie została rozstrzygnięta sprawa wyłączenia z dochodu podatkowego ofiar na rzecz akcji pomocy zimowej.

ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE DLA PRZĘDZALNI, Blicharni, Farbiarni, i APRETURY.

W ostatnich czasie na czoło wszystkich zagadnień przemysłu i handlu łódzkiego wysunęły się zagadnienia, związane ze świadectwami przemysłowymi. Zagadnienia te są niejednokrotnie dla przemysłowców i kupców bardzo ważne, ze względu na niejasność przepisów wykonawczych, w szczególności okólników Ministerstwa Skarbu i powodują w praktyce liczne komplikacje.

Ostatni okólnik Ministerstwa Skarbu w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw

przemysłowych na rok 1937 nie tylko że nie usunął wątpliwości dotychczas istniejących, ale nawet bardziej je jeszcze powiększył.

Taką naprzykład niejasną kwestją jest ilość robotników, w myśl ostatniego okólnika, mogą zatrudniać na podstawie świadectwa przemysłowego piątej kategorii przemysłowej przedsiębiorstwa, wymienione w części drugiej litery „c” rozdział 18-ty taryfy stanowiącej załącznik do artykułu 23-go ustawy o państwowym podatku przemysłowym, tj. przędzalnie, blicharnie, farbiarnie i apretury.

Kwestia ta ma dla tych gałęzi włókiennictwa duże znaczenie. Chodzi bowiem o to, że pomiędzy świadectwem przemysłowym 5 ej i 4 ej kategorii przemysłowej istnieje bardzo duża różnica w cenie. Wiele przedsiębiorstw w związku z ożywieniem koniunktury pragnęłoby zatrudniać większą ilość robotników, aniżeli dotychczasowe przepisy im na to zezwalają, nie będą zaś mogły robotników tych zatrudnić, jeżeli zmuszone będą nabywać świadectwa przemysłowe wyższej kategorii.

Zagadnienie to dla tkalń zostało wyraźnie uregulowane w artykule 12-ym p. d ostatniego okólnika, który stwierdza, że przy zastosowaniu silników mechanicznych tkalnie wykupujące świadectwo 5-jej kategorii mogą zatrudniać 50 robotników, co w praktyce pokrywa się z ilością robotników w tkalniach łódzkich zatrudnionych. Pokrzywdzone w tym w tym względzie były przędzalnie, apre-

tury i farbiarnie, którym wolno na podstawie tego przepisu zatrudniać przy wykupywaniu świadectwa przemysłowego 5-ej kategorii tylko 35 robotników. Jak wiadomo zaś przeciętna norma ilości robotników, którzy obecnie mogą znaleźć zatrudnienie np. w przędzalni wynosi 45 do 50.

Na skutek tego przepisu przędzalnie, farbiarnie i apretury musiałyby sztucznie zmniejszyć swoje zatrudnienie w roku bieżącym. W sukurs przędzalniom, farbiarniom i apreturom przyszedł przepis artykułu 10 go tego okólnika, który stwierdza, że na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii obowiązującej w okresie od dnia 1 stycznia 1936 do 30 czerwca 1936 roku można prowadzić przędzalnie, farbiarnie i apretury, o ile przedsiębior. te mają prawo do ulg udzielonych im okólnikiem z dnia 25 czerwca

1936 roku i zatrudniać będą co najmniej w pierwszym kwartale 1937 roku ilość robotników, przekraczającą najwyższą normę zatrudnienia w okresie pierwszego półrocza 1936 roku.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 25 czerwca 1936 roku stwierdza, że przędzalnie, farbiarnie, tkalnie i apretury, o ile w okresie od dnia 1 lipca 1936 roku do dnia 31 grudnia 1936 roku powiększą ilość zatrudnionych robotników ponad normę przewidzianą w okólnikach poprzednich, zwolnione będą od obowiązku dopłaty do ceny świadectw przemysłowych wyższej kategorii. Dla przędzalni, farbiarni i apretury, wykupujących świadectwa przemysłowe 5-ej kategorii na podstawie dotychczasowych okólników, najwyższa norma robotników zatrudnionych wynosiła 35-ciu. („Codziennik Gazeta Handlowa“).

CZY MOŻNA PROWADZIĆ KORESPONDENCJĘ HANDLOWĄ W JĘZYKU KTÓREGO NIE ZNAMY?

ODPOWIEDŹ NA TO PYTANIE DAJE:

GLOBE KORESPONDENCJA² HANDLOWA i CODE TELEGRAFICZNY

Jest to wielosironny podręcznik, a mianowicie:

- 1) Polska korespondencja handlowa zdaniowa, ułożona zwrotami, z których można ułożyć każdy żądany list.
- 2) Kod (Code) telegraficzny polski i zagraniczny, pozwalający na telegrafowanie całych listów za pomocą kilku wyrazów szyfrowanych, dający więc olbrzymią oszczędność w stosunkach handlowych.
- 3) Wielojęzyczna korespondencja handlowa nie wymagająca znajomości języków obcych, a pozwalająca pisać listy w 8 językach, a przede wszystkim po angielsku, francusku, niemiecku, włosku i duńsku.

Do korespondencji polskiej i szyfrowania listów należy nabyć tylko tom polski. Do korespondencji międzynarodowej potrzebny jest tom polski i tom w żądanym języku.

Cena każdego tomu w cpr. płóc. 10.50

4 tomy razem (polski, angielski, francuski i niemiecki) 38.—

Na żądanie w językach włoskim, szwedzkim, norweskim, duńskim i holenderskim.

WARSZAWA. M. ARCT NOWY-ŚWIAT 35.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 17 GRUDNIA 1936 R.

L. B. P. 27/36

w sprawie kierowania interesantów do Ministerstwa Skarbu.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 34 z 1936 r., poz. 1014)

Bardzo wielu interesantów zgłasza się do Ministerstwa Skarbu w celu bezpośredniego załatwiania swych spraw oświadczając, iż zostali skierowani do Ministerstwa przez Izbę Skarbową lub Urząd Skarbowy z tego względu, że przychylnie załatwienie odnośnej sprawy leży wyłącznie w kompetencji Ministerstwa Skarbu.

Takie informowanie interesantów utrudnia w znacznym stopniu i przewleka załatwienie sprawy, wywołując słuszne zresztą niezadowolenie.

Ministerstwo Skarbu biorąc pod uwagę, że nawet w tych sprawach, które są zastrzeżone do kompetencji Ministra Skarbu, powzięcie decyzji wymaga uprzedniego przedstawienia wniosku Izby Skarbowej poleca bezwarunkowo zaniechać kierowania interesantów bezpośrednio do Ministerstwa Skarbu.

Izby skarbowe i urzędy skarbowe znając sposób urzędowania Ministerstwa Skarbu powinny pouczyć nawet tych interesantów, którzy z własnej inicjatywy zapowiadają wyjazd do Ministerstwa Skarbu, że wyjazd taki jest bezcelowy i spowoduje tylko niepotrzebne koszty, gdyż Ministerstwo Skarbu przed otrzymaniem sprawozdań z Izby Skarbowej nie podejmuje decyzji.

Obowiązkiem zaś izb skarbowych i urzędów skarbowych jest przyjmowanie próśb w sprawach zastrzeżonych do decyzji wyższej władzy skarbowej i przedkładać je bezzwłocznie odnośnej władzy ze szczegółowym sprawozdaniem.

Dyrektor Biura Personalnego:

(—) **W. Drojanowski**

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 5 GRUDNIA 1936 R.

L. D. V. 42489/4/35

w sprawie stosowania okólnika z dnia 28 czerwca 1927 L. DPO. 2651/III, o nabywaniu świadectw przemysłowych kat. 3-ej przez hurtowych odbiorców pism periodycznych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 34 z 1936 r., poz. 1035)

Na sprawozdanie z dnia 20 grudnia 1935 r. Nr W. II. 2/2/42/35 Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że część pierwsza okólnika z dnia 28 czerwca 1927 r. L. DPO 2651/II (Zbiór Okólników Min. Skarbu str. 118 poz. 113), dotycząca zezwolenia hurtowym odbiorcom pism periodycznych na opłacanie podatku przemysłowego od obrotu od 1/4 części pełnego obrotu towarowego, utraciła moc z dniem 1 stycznia 1936 r., a to w związku z dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów, dotyczących państwowego podatku przemysłowego i opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 3. poz. 15) wprowadzających jednolite opodatkowanie wszelkiego rodzaju obrotów przedsiębiorstw handlu towarowego.

Część druga wspomnianego okólnika, dotycząca nabywania przez hurtowych odbiorców pism świadectw przemysłowych kat. 3-ej przedsiębiorstw handlowych, utraciła moc, poczynając od roku podatkowego 1935, a to wobec postanowień ustępu ostatniego okólnika z dnia 6 grudnia 1934 r. L. D. V. 43730/4/34 (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 34 poz. 460).

Dyrektor Departamentu:

(—) **Dr. J. Lubowicki**

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 15 GRUDNIA 1936 R.

L. D. V. 30464/3/36

w sprawie podatku od nieruchomości od ochotniczych straży pożarnych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 34 z 1936 r., poz. 1034)

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że ochotnicze straże pożarne, działające na podstawie ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 365) i rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 stycznia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 35), uważać należy za instytucje dobroczynne w rozumieniu przepisów art. 2 p. 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14/I 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 3 poz. 14). Wobec tego nieruchomości, stanowiące własność ochotniczych straży pożarnych, wolne są od podatku od nieruchomości pod warunkami, wskazanymi w art. 2 p. 2 dekretu o podatku od nieruchomości, t. j. o ile te nieruchomości lub ich części nie przynoszą dochodu przez wynajęcie lub wdzierżawienie oraz gdy nie są zajęte przez przedsiębiorstwa wymienionych straży.

Dyrektor Departamentu

(—) **Dr. J. Lubowicki**

OKÓLNİK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 17 GRUDNIA 1936 R.

L. D. V. 44789/4/36

w sprawie zwolnienia od państwowego podatku przemysłowego od obrotu transakcji eksportowych surowymi skórkami futrzanymi.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 34 z 1936 r., poz. 1035)

Na podstawie art. 39 ust. (3) p. 1. ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 46, poz. 339) Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministerstwem Przemysłu i Handlu zwalnia od państwowego podatku od obrotu, obroty uzyskane z eksportu surowych skórek futrzanych.

Eksport tych artykułów winien być udowodniony w sposób określony w ustępach czwartym i szóstym § 16 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 września 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 770).

Ulga niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1937 r.

Dyrektor Departamentu:

(—) **Dr. J. Lubowicki**

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 17 GRUDNIA 1936 R.

L. D. V. 22801/236.

w sprawie opodatkowania wynagrodzenia głównego akcjonariusza za udzieloną przez niego gwarancję za zobowiązania spółki akcyjnej.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 34 z 1936 r., poz. 1036)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 5 czerwca 1935 r.
L. Rej. 5872/32.

Skarga zwalcza uzasadnienie zaskarżonej decyzji, podnosząc, że udzielenie poręczenia w stosunkach handlowych dokonywane bywa jedynie za wynagrodzeniem, a dalej podnosi, że przy ocenie takiego stosunku nie może ogrywać żadnej roli okoliczność, że gwarancji udzielił spółce akcyjnej jej główny akcjonariusz, zarzucając mimochodem, że brak w aktach stwierdzenia, by M. F. był jednym z głównych akcjonariuszów Spółki. Otóż w tej mierze stwierdzić należy, że akta zawierają protokół walnego zgromadzenia Spółki, w którym brał udział pełnomocnik M. F., jako właściciela przeszło połowy akcji, dalej odpis pisma Śląskiego Zakładu Kredytowego w Katowicach z dnia 2 maja 1929, w którym tenże, powołując się na otrzymaną wiadomość o nabyciu przez M. F. większego pakietu akcji oraz na fakt, że zawsze dotychczasowi akcjonariusze gwarantowali kredyt, przez ten Zakład Spółce udzielony, zażądał dostarczenia gwarancji M. F., a w końcu pełnomocnictwo M. F., którym legitymował się przy zeznawaniu gwarancji A. P., a które wyraźnie upoważnia tegoż pełnomocnika do zastępowania M. F. we wszystkich sprawach. „jako akcjonariusza Polskich Zakładów Przemysłu Cynkowego S. A.”. Związek zatem między faktem posiadania większości akcji przez M. F. a faktem udzielenia przez niego gwarancji, jak również sam fakt posiadania tych akcji, jest w aktach niewątpliwie stwierdzony. Wobec tego zaś wniosek pozwanej władzy, że udzielenie gwarancji za zobowiązania Spółki nie miało charakteru odpłatnego, jako zdziałane przez głównego akcjonariusza i w tym jego charakterze, a więc w oczywistym celu utrzymania wartości i dochodowości własnych akcji—nie może być przez Najwyższy Trybunał administracyjny uznany za sprzeczny z istotnym stanem rzeczy. Brak bowiem w tego rodzaju stosunku charakteru działania w cudzym interesie, co jest nieodzownym warunkiem odpłatności takiego działania. Jakkolwiek spółka akcyjna, jako osoba prawna, jest formalnie w takim stosunku odrębnym podmiotem prawa, jednak interesy tej osoby tak dalece się schodzą z interesami głównego jej akcjonariusza i tak dalece tym właśnie osobistym interesom takiego akcjonariusza są podporządkowane, że istotna treść stosunku tego podziału może być w danych warunkach uznana, za formę zabezpieczenia korzyści z posiadania większości akcji spółki przez zabezpieczenie siły kredytowej i gospodarczej spółki, a pobierane od spółki w tych warunkach wynagrodzenia za formę korzyści, ciągniętych ze stanowiska głównego akcjonariusza, i więc za formę udziału w zyskach spółki.

Zarzuty skargi, skierowane przeciw ocenie przez władzę pozwaną wysokości prowizji, są nieuzasadnione, ile że względ na wysokość tej prowizji w stosunku do realnych korzyści, osiągniętych przez Spółkę z udzielenia gwarancji, stanowił jeden z momentów, oświetlających charakter samego stosunku prawnego, o którego ocenę chodziło w tym więc sposobie oceny gospodarczej wydatków nie można dopatrzeć się narusze-

nie zasad, wypowiedzianych w cytowanym w skardze wyroku w związku z odmiennym stanem faktycznym i prawnym owej sprawy.

W tym stanie rzeczy Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

Dyrektor Departamentu:

(—) **Dr. J. Lubowicki**

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 22 GRUDNIA 1936 R.

L. D. V. 25503/2/36

w sprawie ustalania okresu stanowiącego podstawę do obliczania ulg dla nabywców pojazdów mechanicznych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 54 z 1936 r. poz. 1037)

Nawiązując do postanowień art. 3 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 maja 1936 r. o ulgach podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 294) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że celem zastosowania ulgi w podatku dochodowym z działu II oraz w podatku specjalnym od wynagrodzeń wypłacanych z funduszy publicznych, potrącać należy cenę nabycia pojazdu mechanicznego z wynagrodzeń otrzymanych **w roku kalendarzowym bądź też w roku budżetowym**, w którym nowy pojazd mechaniczny został nabyty.

Przyjęcie za podstawę do obliczenia ulgi i wynagrodzeń otrzymanych w ciągu roku budżetowego, w którym pojazd nabyto, nastąpić może na życzenie osoby zainteresowanej wtedy, gdy pojazd mechaniczny nabyty został w okresie czasu od 1 stycznia do 31 marca danego roku, a podanie wniesione najpóźniej w dniu 1 kwietnia tego samego roku, dołączając zestawienie wynagrodzeń otrzymanych w ciągu roku budżetowego oraz potrąconego od tych wynagrodzeń podatku.

Przykład:

Platnik nabył samochód w dniu 15 marca 1937 r., uiszczając należność całkowicie przy kupnie. W dniu 1 kwietnia tegoż roku wniósł podanie o ulgę, dołączając zaświadczenie sprzedawcy jak również zestawienie wynagrodzeń otrzymanych w okresie czasu od 1 kwietnia 1936 r. do 31 marca 1937 r. oraz potrąconego od tych wynagrodzeń podatku dochodowego i specjalnego.

Wysokość ulgi w obydwu podatkach obliczyć należy w myśl przepisów dotychczasowych, przyjmując jednak za podstawę wynagrodzenia otrzymane w czasie od 1 kwietnia 1936 r. do 31 marca 1937 r. oraz potrącony w tym czasie podatek dochodowy i specjalny.

Jeżeli cena nabycia pojazdu przekracza sumę wynagrodzeń, otrzymanych w ciągu roku, w którym pojazd nabyto, a przyjętych za podstawę do obliczenia ulgi, nadwyżka ceny nabycia potrącona będzie z wynagrodzeń otrzymanych w ciągu następujących dwóch lat budżetowych.

Podsekretarz Stanu

(—) **F. Świtalski**

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw R. P. Nr. 92 z dn. 23 grudnia 1936 r.

Rozporządzenia Ministrów — Spraw Wewnętrznych o przedłużeniu mocy obowiązującej rozporządzenia z dnia 29 października 1929 r. o regulowaniu cen przedmiotów powszedniego użytku (poz. 641); — Opieki Społecznej o dozorze nad mięsem i przetworami mięsnymi (poz. 643); — Skarbu w sprawie zwrotu cła przy wywozie lnu standaryzowanego (poz. 645); — Skarbu o zmianie podziału dodatków komunalnych do podatku gruntowego pomiędzy poszczególne rodzaje związków samorządowych (poz. 646).

Dziennik Ustaw R. P. Nr. 93 z dn. 29 grudnia 1936 r.

Rozporządzenia Ministrów — Skarbu o wykonaniu ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (poz. 649); — Skarbu w sprawie konwersji obligacji b. austriackiego długu kolejowego zabezpieczonego (poz. 650); — Skarbu w sprawie opłat stemplowych, wiążących się z przejściem własności nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego (poz. 651); — Skarbu o zwolnieniu niektórych zakładów detalicznej sprzedaży spirytusu i napojów alkoholowych od opłat z tytułu prowadzenia tej sprzedaży (poz. 652); — Skarbu o odroczeniu wyplat z odrębnej masy majątkowej Towarzystwa Ubezpieczeń na życie „Phönix”. (poz. 653); — Komunikacji w sprawie wykonania ustawy o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi (poz. 654); — Przemysłu i Handlu o wspólnym rozliczaniu utargu nafty na rynku wewnętrznym (poz. 655).

Dziennik Ustaw R. P. Nr. 94 z dn. 31 grudnia 1936 r.

Rozporządzenia Ministrów — Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 26 marca 1936 r. o wprowadzeniu przyspieszonego postępowania karno-administracyjnego w sprawach o niektóre wykroczenia (poz. 661); — Sprawiedliwości o rejestrze skazanych (poz. 663); — Skarbu o organizacji i zakresie działania kontroli skarbowej (poz. 664); — Skarbu w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 27 października 1936 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła (poz. 665).

Dziennik Ustaw R. P. Nr. 1 z dn. 7 stycznia 1937 r.

Układ między Rzeczypospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką w sprawie wykupu obligacji zachodnio-pruskiech, podpisany w Berlinie dnia 10 listopada 1934 r. (poz. 1); — oświadczenie rządowe z dnia 23 grudnia 1936 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu między Rzeczypospolitą Polską i Wolnym Miastem Gdańskiem z jednej strony a Rzeszą Niemiecką z drugiej o wykupie obligacji zachodnio-pruskiech, podpisanego w Berlinie wraz z protokołem końcowym dnia 10 listopada 1934 r. (poz. 2).

Polko-Niemieckie Porozumienie — w sprawie uregulowania stosunków prawnych waloryzacyjnych, podpisane w Warszawie, dnia 17 października 1936 r. (poz. 3); — oświadczenie rządowe w sprawie wejścia w życie polsko-niemieckiego porozumienia o uregulowanie stosunków prawnych waloryzacyjnych, podpisanego w Warszawie dnia 17 października 1936 r. (poz. 4).

Rozporządzenia Ministrów — Skarbu o uzupełnieniu taryfy na wyroby tytoniowe (poz. 7).

Dziennik Ustaw R. P. Nr. 2 z dn. 8 stycznia 1937 r.

Rozporządzenie Ministra i Rolnictwa i Reform rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 stycznia 1935 r. w sprawie opłat i kosztów postępowania przed urzędami rozjemczymi do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (poz. 21).

KALENDARZ PODATKOWY

W lutym 1937 roku są płatne następujące podatki:

Do 5 lutego—podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16 do 31 stycznia 1937.

Do 7 lutego — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w styczniu 1937.

Do 15 lutego — zaliczka na podatek przemysłowy od obrotu w wysokości $\frac{1}{5}$ kwoty podatku wymierzonego za rok ubiegły przez płatników nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych.

Do 15 lutego—IV rata zryczałtowanego podatku przemysłowego na rok 1936.

Do 20 lutego—podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni lutego 1937.

Do 25 lutego—zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu styczniu 1937 przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzących prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 1 marca — przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1937 w połowie wysokości, jaka przypada od zeznanego dochodu, przez osoby fizyczne i spadki nieobjęte, obowiązane do składania zeznań o dochodzie, a nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych lub gospodarczych.

Do 1 marca—przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1937 w połowie wysokości, jaka przypada od zeznanego dochodu przez osoby fizyczne i spadki nieobjęte, obowiązane do składania zeznania o dochodzie, a **prowadzące** prawidłowe księgi handlowe lub gospodarcze (o ile rozporządzeniem Ministra Skarbu termin ten nie zostanie przesunięty).

Na lto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w lutym oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w lutym 1937.

Do dnia 1 marca 1937 osoby fizyczne i spadki nieobjęte winny złożyć zeznania do wymiaru podatku przemysłowego od obrotu i podatku dochodowego (o ile termin ten nie zostanie rozporządzeniem Ministra Skarbu przesunięty).

PORADNIA

A. 148232. Według przyjętej w nauce buchalterii zasady, **pozycje dziennika powinny być sumowane**. Tę zasadę przyjął Komitet Naukowy Związku Księgowych w Polsce pod przewodnictwem prof. Góry. Tenże Komitet uchwalił następujące zasady sumowania: 1) jeżeli dziennik prowadzony jest w formie zbioru dokumentów, należy na każdym dokumencie wykazywać ogólną sumę, na jaką dokonano transakcji od początku danego okresu; 2) jeżeli dziennik jest księgą oprawioną lub składa się z luźnych arkuszy, należy dodawanie uskutecznić strona za stroną. Dodawanie pozycji dziennika powinno być dokonywane bez zaległości. Dodawanie to może być przeprowadzone w jeden z następujących sposobów: 1) sumę strony przepisuje się na następnej stronie i wlicza się ją do sumy tej następnej strony, 2) zlicza się oddzielnie każdą stronę, dodając uzyskaną sumę do ogólnej sumy dziennika od początku danego okresu. Dodawanie w dzienniku można dokonywać oddzielnie za każdy miesiąc (Normalizacja podstawowych zagadnień księgowości str. 11—12).

Prenumerator, Białystok. Według ust. 2 art. 6 ustawy o podatku dochodowym, osoby, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, mogą jednorazowo odpisać całkowitą wartość przedmiotu, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat 5-ciu. Samochód należy do tego

rodzaju przedmiotów, ponieważ według § 14 rozporządzenia wyk. do ustawy o podatku dochodowym (DURP, 1936, poz. 301) roczna wartość zużycia samochodu wynosi 20%. Powołany przepis o możliwości jednorazowego odpisania na zużycie stosuje się do przedmiotów, nabywanych od 1935 roku począwszy (obwieszczenie Ministra Skarbu w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym, DURP, 1936, poz. 6, pkt. 3 lit. c). Oczywiście mowa jest w niniejszej odpowiedzi o samochodzie, który, jak Pański, służy do celów przemysłowych (handlowych), gdyż ogólny przepis o możliwości odpisywania na zużycie dotyczy przedmiotów, stanowiących źródło lub składową część źródła osiągnięcia dochodu.

A. K. Art. 65 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości DURP, 1934 r., poz. 511 ustala termin, do którego ma być złożony sądowi rejestrowemu inwentarz i bilans, a nie termin, do którego winien być sporządzony bilans. Żeby wykazać różnicę, przytaczamy następujący przykład. Kupiec nie złożył sądowi rejestrowemu inwentarza i bilansu w ciągu trzech miesięcy od upływu roku obrotowego, sędzia rejestrowy wzywa kupca do złożenia inwentarza i bilansu. Kupiec składa żądane dokumenty. Jakkolwiek nastąpiło to z opóźnieniem, fakt ten nie ma żadnych konsekwencji prawnych.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8

Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31

Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50

Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176

Prenumerata: kwartalna wraz z przesyłką 1 zł. 50 gr. Zagranicą zł. 2.—

Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 100, $\frac{1}{2}$ str. zł. 55, $\frac{1}{4}$ str. zł. 30, $\frac{1}{8}$ str. zł. 25, $\frac{1}{8}$ str. zł. 20—

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15